

ROMÂNIA

CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII

PLENUL

HOTĂRÂREA nr. 433

din 19 aprilie 2018

Prin Raportul nr. 5209/IJ/1007/DIP/2018/3661/ST/2018, Inspecția Judiciară a înaintat Plenului Consiliului Superior al Magistraturii rezultatul verificărilor privind cererea de apărare a reputației profesionale formulată de doamna Moraru Iorga Mihaela și domnii Țuluș Doru Florin și Marin Nicolae, procurori în cadrul Direcției Naționale Anticorupție.

Analizând Raportul Inspecției Judiciare, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii reține următoarele:

Prin adresa nr. 15231 din data de 05.07.2017, Consiliul Superior al Magistraturii a înaintat Inspecției Judiciare, în conformitate cu dispozițiile art. 30 și art. 74 lit. g din Legea nr. 317/2004 republicată, cu modificările și completările ulterioare, memoriul formulat de către doamna Moraru Iorga Mihaela și domnii Țuluș Doru Florin și Marin Nicolae, procurori în cadrul Direcției Naționale Anticorupție, urmare a soluției Plenului Consiliului Superior al Magistraturii din data de 04.07.2017, prin care s-a luat act de calificarea memoriului ca fiind o cerere de apărare a independenței și reputației profesionale.

”, raportat la o anchetă a Direcției Naționale Anticorupție în curs, ce privește cercetarea unei fapte penale care formează obiectul dosarului nr.

S-a apreciat, de asemenea, că

Din înscrisurile atașate rezultă că petenții au reclamat că Direcția Națională Anticorupție, prin domnii procurori M _____ C _____ I _____ G _____ P _____, a sesizat din oficiu, la data de 19.06.2017, cu privire la o infracțiune „*imaginară*”, nefiind îndeplinite condițiile de fond și de formă prevăzute de lege pentru începerea și desfășurarea urmăririi penale în dosarul nr. _____

De asemenea, au susținut că înregistrarea unei cauze penale ce vizează procurorii Secției de combatere a infracțiunilor asimilate infracțiunilor de corupție, modul în care a fost efectuată ancheta și supunerea acestora unei testări , pentru o infracțiune *imaginară* este de natură a aduce atingere onoarei, probității profesionale și prestigiului justiției, fapte care au ajuns la cunoștința publicului prin emiterea de către Direcția Națională Anticorupție a unui comunicat privind înregistrarea acestui dosar penal.

Verificările au fost finalizate la data de 05.02.2018, în cadrul acestora fiind analizate înscrisurile atașate cererii, respectiv acte de urmărire penală aflate la dosarul nr.

obținute în copie din lucrarea nr. _____

a Inspecției

Judiciare, note de precizări, note de relații, procese-verbale de ascultare în cadrul cercetării disciplinare, rezoluția de admitere, în parte, a sesizărilor prin exercitarea acțiunii disciplinare din lucrarea nr. _____ a Inspecției Judiciare, precum și Comunicatul nr. 616/VIII/3 din data de 19 iunie 2017 emis de Direcția Națională Anticorupție.

Din verificările efectuate în conformitate cu dispozițiile art. 74 alin. (1) lit. g) din Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, republicată, cu modificările și completările ulterioare, coroborat cu dispozițiile art. 53 - 54 din Regulamentul privind normele pentru efectuarea lucrărilor de inspecție de către Inspecția Judiciară, precum și cu respectarea dispozițiilor legale referitoare la informațiile clasificate și la protecția datelor cu caracter personal, au rezultat următoarele:

Urmare a informațiilor apărute în mass-media cu privire la ședința de lucru din data de 30.03.2017, s-a constituit la nivelul Direcției Naționale Anticorupție –

prin procesul-verbal de sesizare din oficiu din data de _____ act ce consemnează existența indiciilor săvârșirii infracțiunii prevăzute de art. 12 lit. b din Legea nr. 78/2002, referindu-se la acte de conduită ilicită, respectiv _____

Dispoziția privind sesizarea din oficiu a fost întocmită de către procurorul șef adjunct direcție M _____ și procurorul șef secție C _____ F _____ din cadrul Direcției Naționale Anticorupție, în considerarea prevederilor art. 292 Cod procedură penală, raportat la conținutul înregistrărilor apărute, succesiv, în spațiul media la data de 18.06.2017.

Sesizarea din oficiu conține aprecieri asupra caracterului nepublic al informațiilor vehiculate în ședința sursă, a prezumatului subiect infracțional ca făcând parte din colectivul de procurori care au participat la întrunirea de lucru din data de 30.03.2017 (menționată greșit, în acest act de dispoziție, data ședinței „3.05.2017”) și a existenței unor bănuieli rezonabile _____

Prin ordonanța din aceeași dată s-a dispus începerea urmăririi penale, conform art. 305 alin. 2 Cod procedură penală, dispoziție ce conține, după redarea textului ce identifică conținutul infracțiunii prevăzute de art. 12 din Legea nr.78/2002, relevarea unor elemente de fapt și de drept, făcându-se trimitere la conținutul înregistrărilor din data de 18.06.2017, difuzate de postul de televiziune România TV sub titulatura „BreaKing News - înregistrări explozive cu Laura Codruța Kovesi”, precum și la înregistrările ulterioare, apărute sub titulatura schimbată „BreaKing News: înregistrări cu ordinele lui Kovesi în sediul DNA”, în continuare fiind făcute trimiteri și la alte difuzări reluate în cadrul altor emisiuni TV.

În concret, se motivează că aspectele difuzate cu titlu de înregistrări ale vocii procurorului șef al Direcției Naționale Anticorupție conțin ” (...)

Se face trimitere și la dispozițiile art. 12 alin. 1 lit. e) și f) din Legea nr. 544/2001, în conformitate cu care „

Se motivează că aspectele discutate în ședința respectivă, prin elementele concrete discutate, au stabilit, pe lângă alte coordonate, și faptul că la aceasta au participat exclusiv procurorii din cadrul Secției de combatere a infracțiunilor asimilate infracțiunilor de corupție, fiind apreciat faptul că înregistrarea convorbirilor purtate ar fi putut fi efectuată de către unul sau mai mulți procurori din cadrul acestei secții.

Se consideră că au fost încălcate dispozițiile art. 285 alin. 2 din Cod procedură penală și ale art. 81 lit. f din Regulamentul de Ordine Interioară al Direcției Naționale Anticorupție, aprobat prin Ordinul ministrului Justiției nr. 1470/ C/15.04.2016 și publicat în Monitorul Oficial al României nr. 326/27.04.2016.

Având în vedere modul în care a fost reținută situația de fapt și textele de lege incidente, s-a apreciat că

Procedurile dosarului penal în discuție, după începerea urmăririi penale *in rem*, au identificat materializarea următoarelor acte de urmărire penală redacte sintetic, respectiv fiind extras din materialul transmis de către Direcția Națională Anticorupție:

- declarațiile a martori, printre care și procurorii Tuluș Doru Florin, Moraru Iorga Mihaela și Marin Nicolae, care au fost audiați după aducerea la cunoștință a infracțiunii investigabile cu referire doar la anumite elemente faptice concentrate pe identificarea subiectului activ al actului ilicit investigat și obținerea consimțământului pentru testarea cu tehnica poligraf;

- ordonanța de respingere din data de și adresa de comunicare a soluției privind plângerea formulată de petenți împotriva actelor de urmărire penală;

- încheierea nr. din data de emisă în dosarul n

Din conținutul acestei încheieri rezultă că Direcția Națională Anticorupție a formulat o cerere, în temeiul art. 152 Cod procedură penală și art. 121 din Legea nr. 506/2004, solicitând autorizarea obținerii datelor de trafic și de localizare, prelucrate de furnizorii de rețele publice de comunicații electronice ori furnizorii de servicii de comunicații electronice destinate publicului, respectiv a datelor de trafic, a datelor de identificare a echipamentului și a datelor de localizare pentru ziua de 30.03.2017.

- încheierea nr. din data de emisă în dosarul nr

, din conținutul căreia rezultă că Direcția Națională Anticorupție a formulat o altă cerere, la data de în temeiul art. 168 Cod procedură penală, fiind solicitată încuviințarea percheziției informatice asupra unor

dispozitive informatice, ridicate de la procurorii/ofițerii de poliție, respectiv C
C L E F J M M I N M , P
V , C , C și A C Prin încheierea nr.
34 a Înaltei Curți de Casație și Justiție au fost reținute aspectele semnalate de către
Direcția Națională Anticorupție ca și motive care au stat la baza formulării cererii,
respectiv elementele care au declanșat procedurile de investigare penală în cauză. S-au
luat în considerație datele factice, obiect de investigare penală, și corespondența cu
normele de drept penal și drept procesual penal, conținute în procesul-verbal de sesizare
din oficiu și ordonanța de începere a urmăririi penale, emise succesiv la data de
, de către Direcția Națională Anticorupție în dosarul nr

Raportat și la alte elemente cu relevanță probatorie, respectiv concluziile
constatărilor criminalistice, s-a apreciat ca fiind justificată cererea privind încuviințarea
percheziției informatice formulate în cauză.

- ordonanțe de efectuare a unei constatări criminalistice cu privire la detecția
comportamentului simulat din data de , emise de cei doi procurori de caz,
respectiv procurorul șef adjunct M I și procurorul șef secție G
P privind mai mulți magistrați procurori din cadrul Direcției Naționale
Anticorupție, și corespondența de comunicare către persoanele vizate, constând în citație
și scriptul ce atestă predarea actului de dispoziție în concret, piesele dosarului conținând
și răspunsul, după caz, al procurorilor care au fost vizați de această procedură, în sensul
respingerii testării ulterioare, pe motivul că nu a fost invocat un temei legal și al
percepției de umilință pe care au simțit-o.

Au fost audiați în calitate de martori magistrații procurori care au participat la
ședința din și s-a relevat faptul că aceasta a avut loc în sala de consiliu din
cadrul Direcției Naționale Anticorupție – Structura centrală.

De asemenea, în conținutul Raportului s-a menționat că martorii audiați în cauză
și-au exprimat acordul cu privire la testarea poligraf și, în acest sens, a fost emis act de
dispoziție, în baza prevederilor art. 172 și urm. Cod procedură penală, respectiv la data
de 26.06.2017 au fost întocmite de către procurorii de caz 4 ordonanțe privind efectuarea
unei constatări criminalistice cu privire la

acestea fiind înaintate

tru punere în

aplicare, procedura de citare fiind efectuată atât telefonic, cât și în scris.

Inspectorii judiciari au arătat că, în opinia lor, raportat la cadrul legal care reglementează independența procurorilor, și avându-se în vedere că dosarul penal constituit, astfel cum a fost descris de către petenți, nu vizează în mod direct activitatea procurorilor petenți și nici independența acestora în adoptarea soluțiilor, nu se poate reține o afectare a independenței acestora.

Împotriva constatărilor și concluziilor Raportului care formează obiectul analizei, au formulat obiecțiuni doamna procuror Moraru-Iorga Mihaela și domnul procuror Țuluș Doru-Florin arătând, în esență că, nu poate fi acceptată ca mijloc de probă sau procedeu probatoriu, fiind, cel mult, un mijloc de investigare extrajudiciară. În același sens, s-a invocat că în literatura de specialitate se atrage atenția că există riscul ca, în cazul în care o persoană ar refuza să se supună acest refuz să fie interpretat ca o dovadă indirectă de vinovăție.

Petenții au mai arătat că supunerea unui procuror la o anchetă penală sau la de fiecare dată când un procuror șef are o nemulțumire, dorește să își clarifice anumite incertitudini sau să își rezolve o problemă de imagine constituie un factor de presiune nepermis de lege și o încălcare gravă a principiului independenței.

Nu în ultimul rând s-a arătat că odată creat acest precedent, ar putea deveni o practică generală, iar simplul refuz al magistratului de a-și proba nevinovăția va fi de natură să îi afecteze onoarea și probitatea profesională, prin instituirea unei prezumții de vinovăție.

Răspunzând obiecțiunilor, Inspecția Judiciară a arătat că petenții, plecând de la o situație de fapt specifică, concluzionează cu privire la o eventuală situație de fapt generică la nivelul sistemului judiciar, avertizând asupra presupuselor riscuri de afectare a independenței procurorului, în condițiile în care la nivelul sistemului judiciar aspectele reclamate ar deveni o practică generală. În aceste condiții, susține Inspecția Judiciară, admiterea cererii de apărare a independenței și reputației profesionale a procurorilor în cauză ar face ca folosirea fie interzisă în cazul magistraților, lucru

nepermis în conformitate cu principiul aflării adevărului și a prezumției de nevinovăție, prevăzute de art. 4 și 5 Cod procedură penală. Totodată, se arată că petenții reclamă existența unei presiuni în contextul unor împrejurări încărcate din punct de vedere emoțional, însă prin raportare la celelalte persoane-colegi procurori care au fost audiați în mod similar și cărora li s-a solicitat, de asemenea, să-și exprime disponibilitatea de a fi existența unei presiuni nu se confirmă.

Referitor la atingerea independenței și a reputației profesionale a doamnei procuror Moraru Iorga Mihaela și a domnilor procurori Țuluș Doru Florin și Marin Nicolae, cu consecința afectării încrederii publice în privința modului în care se desfășurează actul de justiție, aducându-se totodată și un prejudiciu grav de imagine celor 3 procurori, dar și justiției în general, respectiv pentru a putea aprecia dacă au apărut cel puțin îndoieli cu privire la imparțialitatea și probitatea profesională a acestora, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii reține următoarele:

În conformitate cu art. 133 alin.1 din Constituția României și art. 1 alin. 1 din Legea nr.317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii republicată, cu modificările și completările ulterioare, Consiliul Superior al Magistraturii este garantul independenței justiției.

În acord cu aceste dispoziții cu caracter de principiu, judecătorul sau procurorul care consideră că independența, imparțialitatea sau reputația profesională îi este afectată în orice mod se poate adresa Consiliului Superior al Magistraturii, care, după caz, poate dispune verificarea aspectelor semnalate, publicarea rezultatelor acesteia, poate sesiza organul competent să decidă asupra măsurilor care se impun sau poate dispune orice altă măsură corespunzătoare, potrivit legii. (art. 30 alin.2 din lege).

Conform art. 75 din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor republicată, cu modificările și completările ulterioare, Consiliul Superior al Magistraturii are dreptul și obligația de a apăra judecătorii și procurorii împotriva oricărui act care le-ar putea afecta independența sau imparțialitatea ori ar crea suspiciuni cu privire la acestea. Consiliul Superior al Magistraturii dispune măsurile necesare, conform legii.

Hotărârea nr. 326/2005 pentru aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare a Consiliului Superior al Magistraturii prevede la art. 4: Consiliul apără judecătorii și procurorii împotriva oricărui act de natură să aducă atingere independenței sau imparțialității acestora în înfăptuirea justiției ori să creeze suspiciuni cu privire la acestea precum și că apără reputația profesională a judecătorilor și procurorilor, iar la art. 15 (referitor la atribuțiile Consiliului) prevede: Consiliul are dreptul și obligația să apere independența, imparțialitatea și reputația profesională a judecătorilor și procurorilor. Verificarea aspectelor semnalate se efectuează prin intermediul Inspecției judiciare.

Convenția de la Havana pentru prevenirea crimei și tratamentul delincvenților, adoptată la Congresul VIII al O.N.U. (pct. 4), prevede că „statele veghează ca procurorii să-și îndeplinească atribuțiile profesionale în deplină libertate, fără a face obiectul unor intimidări, hărțuiri, fără a suferi ingerințe nefondate și fără a li se angaja, în mod nejustificat, responsabilitatea civilă, penală sau de altă natură”.

Plenul Consiliului Superior al Magistraturii reține că reputația profesională constituie o valoare fundamentală în exercitarea funcției de procuror și reprezintă, totodată, percepția creată în conștiința colectivă asupra modului în care sunt exercitate responsabilitățile profesionale.

Totodată, reputația profesională este o consecință a integrității morale și profesionale pe care trebuie să o manifeste fiecare magistrat și include atitudinea de ansamblu pe care acesta o adoptă în relațiile cu toate persoanele cu care relaționează în exercitarea profesiei.

Privită din această perspectivă, reputația magistratului presupune obligația de a avea o conduită generală exemplară, care reprezintă și o condiție pentru a accede în profesie, căreia îi corespunde dreptul de a se bucura de reputație în fața societății, a justițiabililor, precum și a corpului profesional și, de cealaltă parte, obligația Statului de a garanta menținerea reputației magistratului, atunci când se constată că anumite fapte sunt de natură să îi afecteze prestigiul și, în consecință, autoritatea de care trebuie să se bucure în exercitarea profesiei.

În același timp, reputația este un factor care conferă magistratului credibilitate și autoritate în exprimarea opiniilor, cu precădere a celor profesionale.

Principiul independenței magistraților este consfințit în dispozițiile art. 3 alin. 1 din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare, în conformitate cu procurorii se bucură de stabilitate și sunt independenți, în condițiile legii.

„Principiile fundamentale referitoare la independența magistratului”, adoptate la Milano în anul 1985 și confirmate de Adunarea Generală a ONU, precizează în cuprinsul pct. 1 că „independența magistraturii trebuie garantată de către stat și enunțată în Constituție sau altă lege națională, iar toate instituțiile guvernamentale sau altele trebuie să o respecte”. În cadrul aceluiași principii, în cuprinsul pct. 2 se menționează că „sistemul juridic va decide în problemele care îi sunt înaintate imparțial, pe baza faptelor și în conformitate cu legea, fără vreo restricție, influență incorectă, sugestie, presiune, amenințare sau interferență, directă sau indirectă, din orice parte sau pentru orice motiv”.

Recomandarea (94) 12 a Comitetului de Miniștri al statelor membre privind independența, eficiența și rolul judecătorilor, adoptată la 13 octombrie 1994, care, dorind să promoveze independența sistemului judiciar, a elaborat mai multe reguli cu valoare de principiu. Una dintre acestea vizează obligația statelor de a lua toate măsurile necesare pentru a respecta, promova și proteja independența judecătorilor. Documentul prevede că sensul de „independența judecătorilor” nu se referă exclusiv la judecători, ci acoperă sistemul judiciar în întregime.

Consiliul Superior al Magistraturii apără reputația profesională a judecătorilor și procurorilor, abilitate legală aflată în deplină concordanță cu prevederile art.8 și art.10 din Convenția europeană a drepturilor omului, care consacră protecția reputației și a drepturilor oricărei persoane, precum și garantarea autorității și imparțialității puterii judiciare.

În raportul Singhvi către Comisia drepturilor omului a ONU din 1987, se precizează că „principiile independenței și imparțialității sunt pietrele de fundament ale motivării și legitimității funcției judiciare în orice stat” – (pct. 75).

Plenul Consiliului Superior al Magistraturii reține că, în esență, se reclamă că testarea la poligraf a unui magistrat, în contextul în care ar deveni o practică, este de natură a aduce grave prejudicii independenței magistraților, cu consecința vulnerabilizării

acestora, iar simplul refuz de a fi al celor 3 procurori titulari ai cererii de apărare a independenței și reputației profesionale și de a și proba nevinovăția este de natură să le afecteze onoarea și probitatea profesională prin instituirea unei prezumții de vinovăție.

Plenul apreciază că supunerea unui magistrat pentru a-i verifica sinceritatea declarației date în calitate de martor, nicidecum ca învinuit sau inculpat, are potențialul de a afecta independența de care trebuie să se bucure acesta, în condițiile în care declarația sa de martor s-a dat sub prestare de jurământ. Or, a pune la îndoială sinceritatea declarației date de un magistrat în calitate de martor, în lipsa unor elemente care împiedică punerea în mișcare a acțiunii penale pentru săvârșirea infracțiunii de mărturie mincinoasă, constituie o neare a integrității morale și profesionale de care trebuie să dea dovadă acesta, o știrbire a prestigiului și credibilității de care trebuie să se bucure magistratul în rândul colegilor și în ochii opiniei publice, sugerând că audierea ca martor este una pur formală. Este irelevant că ceilalți procurori, colegi ai doamnei procuror Moraru Iorga Mihaela și domnilor procurori Țuluș Doru Florin și Marin Nicolae, nu au perceput ca o presiune solicitarea de a efectua ind vorba despre indivizi diferiți, cu personalități și reacții diferite.

În același sens, Plenul apreciază că un eventual refuz al magistratului, cum s-a întâmplat și în speșă, de a accepta ar putea fi interpretat ca o aparență de recunoaștere indirectă a vinovăției, constituind un element de natură a afecta reputația profesională.

Prin urmare, Plenul apreciază că citarea celor 3 procurori pentru „în contextul unor împrejurări încărcate din punct de vedere emoțional”, chiar și cu mențiunea că au calitate de martor, a fost de natură să creeze o imagine defavorabilă acestora care, pentru exercitarea funcției pe care o dețin, trebuie să se bucure de o bună reputație, pentru ca, atât colegii, cât și opinia publică să îi perceapă ca fiind persoane demne de încredere, ce acționează cu corectitudine.

Văzând în vedere cele anterior expuse, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii va admite cererea de apărare a independenței și reputației profesionale, formulată de

doamna Moraru Iorța Mihaela și domnii Țuș Doru Florin și Marin Nicolae, procurori în cadrul Direcției Naționale Anticorupție.

Pentru considerentele anterior arătate, în conformitate cu dispozițiile art. 30 din Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, republicată, art. 75 din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată cu modificările și completările ulterioare și art. 19 alin. 1 pct. 6 din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Superior al Magistraturii, prin vot direct și secret, cu majoritatea voturilor membrilor prezenți (ADMITERE-8 voturi, RESPINGERE-6 voturi, 1 vot ~~NU~~),

PLENUL CONSILIULUI SUPERIOR AL MAGISTRATURII

HOTĂRĂȘTE

Art.1 - Admite cererea de apărare a independenței și reputației profesionale, formulată de doamna Moraru Iorța Mihaela și domnii Țuș Doru Florin și Marin Nicolae, procurori în cadrul Direcției Naționale Anticorupție.

Art.2 - Prezenta Hotărâre nr. 433/19.04.2018 a Plenului Consiliului Superior al Magistraturii se comunica Inspecției Judiciare și Biroului de informare publică și relații cu mass-media.

Data în București, la data de 19 aprilie 2018

Președinte,

Judecător Șef **Camelia MARCU**

